

Telefony: Centrala . . . . . 33 41 i 33 42
Centrala czynna całą dobęRedaktor Naczelny 31 60
Rozmówca publiczna . . . 19 07
Centrala międzym. L. K. P. 90

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Zryw”

Konto:
P. K. O. Nr VI-140
L. K. P.Bydgoszcz
ulica Jagiellońska Nr 17Konto bieżące:
Bank Zw. Spółek Zarobk.
w BydgoszczySekretariat redakcji przyjmuje w dni po-
wszednie od godz. 10-12. — Rękopisów
nie zwraca się. — Listy należy adresować
do redakcji a nie do współpracowników
Za dział ogłoszeniowy redakcja nie odpowiada

Rok I

Niedziela, dnia 2 grudnia 1945 roku

Nr 42

Zeznanie pierwszego świadka w procesie norymberskim Zbrodniarze hitlerowscy płaczą na sali rozpraw

Tak wzruszyły ich sfilmowane sceny z obozów koncentracyjnych

KEITEL

W okresie od 1938 do 1945 roku był: szefem naczelnego dowództwa niemieckich sił zbrojnych, członkiem tajnej rady, członkiem rady ministrów do spraw obrony Niemiec i feldmarszałkiem.

NORYMBERGA (FA). Po raz pierwszy w toku rozprawy norymberskiej zeznał w charakterze świadka Niemiec. Był nim b. oficer austriacki nazwiskiem Lachausen, który po wcieleniu Austrii do Rzeszy został przydzielony do niemieckiej służby wywiadowczej. Świadek, pozostając w ścisłym kontakcie z Keitlem i Jodlem, obciążał zeznaniami swymi szczególnie Keitla. Lachausen niejednokrotnie brał również udział w konferencjach u Hitlera.

Obrońca Keitla sprzeciwił się przesłuchaniu tego świadka, twierdząc, że powinien być o wezwaniu tegoż powiadomiony. Trybunał stanął jednak na stanowisku, że nie ma obowiązku podawać obrońcom nazwisk świadków, mających być przesłuchanymi.

Duże zainteresowanie wzbudziły szczegóły dotyczące ostatnich chwil po przedzających wkroczenie wojsk niemieckich do Austrii, a zwłaszcza rozmowa telefoniczna Goeringa z Seyss-Inquartem. Rozmowa ta z polecenia Goeringa była stenografowana. Goering oświadczył wówczas, że wszyscy, którzy w jakikolwiek sposób będą stawiali przeszkody lub się opierali, będą postawieni przed sądem wojennym, nie wyłączając wysokich osobistości austriackich.

Ciekawa była poza tym rozmowa telefoniczna Goeringa z Kepplerem z dnia 11 marca 1938 r. Wynika z niej, że Goering sam podyktował telegram, który stał się atutem poczynań niemieckich. W telegramie tym rząd austriacki wezwał Rzeszę do przyścia z pomocą i zaprowadzenia w kraju porządku i spokoju w celu zapobieżenia rozlewowi krwi. Rozkaz wkroczenia wojsk niemieckich do Austrii podpisany przez Hitlera, nosi inicjały Jodla.

Jeden z tajnych rozkazów

Jeden z tajnych rozkazów był następującej treści: „Poufna sprawa komendy. Dotyczy sprawy Otto, rozkaz nr 2”

Znamienna była również rozmowa telefoniczna między Kepplerem a

niemieckim szefem prasowym Dietrichem. Dietrich oświadczył wówczas: „Konieczny jest mi telegram”.

Kepler: — Niech pan powie marszałkowi, że Seyss-Inquart się zgadza

i proszę czekać na komunikat radiowy.

Dietrich: Skąd?
Kepler: Stąd, z Wiednia.
Dietrich: A zatem Seyss-Inquart się zgadza?
Kepler: Tak jest.

Największy bluff w dziejach świata

Oficjalny komunikat niemiecki stwierdził potem, że wojska niemieckie wkroczyły do Austrii na skutek nieotrzymania odpowiedzi na ultimatum Rzeszy. Goering zaś wyraził się po zajęciu Austrii do Ribbentropa, bawiącego w tym czasie w Londynie tymi słowami: „Był to największy bluff w dziejach świata”.

Frank ociera łzy...

Na popołudniowej sesji Trybunału w sali rozpraw pogaszone światła, pozostało tylko nagle światło nad ławą oskarżonych, po czym wyświetlono filmy z niemieckich obozów koncentracyjnych Dachau i Belsen. Film wywarł wstrząsające wrażenie. Niktórzy z oskarżonych, jak Schacht nie patrzyli na sceny rozgrywające się na ekranie. Frank ukradkiem ocierał łzy, a Hessowi i Goeringowi drżały ręce. Również Raeder był głęboko przejęty.

Uzupełnienie oskarżenia materiałami polskimi

NORYMBERGA (PAP). Rektor katolickiego uniwersytetu, Father Walsh, otrzymał od delegacji polskiej materiały dotyczące prześladowania katolików i protestantów w Polsce przez okupantów niemieckich. Father Walsh, który jest referentem dla spraw religijnych przy delegacji amerykańskiej, uzupełni oskarżenie materiałami otrzymanymi od delegacji polskiej.

Nowa mowa min. Bevina

LONDYN (FA). Min. Bevin na wydanym przez siebie śniadaniu dla szefów delegacji biorących udział w obradach komisji przygotowawczej Organizacji Narodów Zjedn., oświadczył, że stworzenie Federacji Narodów Zjedn. jest ideałem jego życia. Wierzy, że mimo swego wieku, doczeka się jeszcze chwili zniesienia barier granicznych. „Kiedy objąłem pracę w rządzie angielskim — mówił

Bevin — zapytano mnie, jakie są moje wytyczne. Oświadczyłem wówczas, że mam tylko jedną wytyczną, abym mógł kupić bilet i jechać, dokąd mi się podoba, bez nagabywania mnie przez różnych urzędników celnych. Mówi się, że ziarno wojny wyrasta z poprzedniej wojny. Zadaniem naszym zaś powinno być doprowadzenie do tego, aby z ostatniej wojny, wyrosło ziarno wieczystego pokoju”.

Truman a sprawa niemiecka

WASZYNGTON (dr). Na konferencji prasowej w Białym Domu, prez. Truman wypowiedział się za koniecznością zmiany niektórych postanowień konferencji poczdamskiej odnośnie Komisji Kontrolnej nad Niemcami. Jak dotychczas, uchwały tej Komisji potrzebowały zgody wszystkich okupujących Niemcy mocarstw. Obecnie Komisja Kontrolna wykonywać miałaby uchwały, powzięte przez Organizację Zjednoczonych Narodów.

Projekt Trumana stoi w związku z niedawnym oświadczeniem specjalnego wysłannika jego do Niemiec, któ-

ry orzekł, że wszelka praca Komisji Kontrolnej nad Niemcami jest zahamowana na skutek negatywnego ustosunkowania się Francji wobec kwestii centralizowania Niemiec.

Następnie Truman oświadczył, że nie widzi potrzeby zwolnienia konferencji trzech mocarstw, gdyż czas rozpocząć działalność Organizacji Zjednoczonych Narodów. Na jedno z pytań dziennikarzy Truman odpowiedział z naciskiem, że nie wierzy, by Związek Radziecki uchylił się od współpracy w Organizacji Zjednoczenia.

Francja odpowiada: Nie!

PARYŻ (dr). W związku z oświadczeniem Trumana w sprawie odrębnego stanowiska Francji odnośnie zarządu nad Niemcami, rzecznik francuskiego min. spr. zagr. złożył oświadczenie, że Francja nie sprzeciwia się gospodarstwu i administracyjnemu scentralizowaniu Niemiec, z wyjątkiem jednak Nadrenii i Zagłębia Ruhry. Uważa jednak, że polityka scentralizowania Niemiec jest szkodliwa. O ileby Niemcy w Ber-

linie mieli zabierać głos w sprawach dotyczących Nadrenii i Zagłębia Ruhry, Francja odpowiedzieć musi: „Nie, nie i jeszcze raz nie!”

Oblawa na czarnogieldziarzy

LONDYN (dr). Według doniesień z Wiednia, oddziały wojsk radzieckich, angielskich i francuskich urządziły wielką oblawa na czarnej giełdzie Wiednia, aresztując kilkudziesięć osób.

SCHIERACH

w okresie od 1924 do 1945 r. był: członkiem partii nazistowskiej, członkiem Reichstagu, kierownikiem młodzieży Rzeszy z ramienia sztabu naczelnej komendy SA, pełnomocnikiem partii nazistowskiej do spraw wychowania młodzieży, kierownikiem młodzieży w Niemczech, naczelnym kierownikiem młodzieży hitlerowskiej (Hitler-Jugend), pełnomocnikiem do spraw obrony, namiestnikiem i gauleiterem w Wiedniu.

Aresztowanie księcia niemieckiego

LONDYN (dr). Aresztowany przez władze amerykańskie 61-letni książę von Coburg-Gotha wyjeżdżał przed wojną często do Anglii, chcąc tam znaleźć zwolenników hitleryzmu. Aresztowany jest wnukiem królowej angielskiej Wiktorii i spokrewniony z rodziną królewską Belgii, Anglii oraz Szwecji i byłą rodziną królewską hiszpańską.

Churchill 71 lat

LONDYN (FA). Winstor Churchill obchodził w piątek 71-tą rocznicę swych urodzin. Prasa poświęciła b. premierowi z tego tytułu szereg artykułów, podkreślając, że jakkolwiek można by postawić zarzuty, pozostanie on na zawsze tym angielskim mężem stanu, który naród angielski prowadził w najcięższych dniach historii. Churchill zasłużył sobie na wdzięczność i uznanie nie tylko narodu angielskiego, ale wszystkich narodów świata.

O upaństwowienie banków

PARYŻ (dr). Francuskie zgromadzenie narodowe obradowało nad unieważnieniem pewnej ilości mandatów i projektem upaństwowienia banków.

Francuska partia komunistyczna wniosła projekt przyszłej konstytucji francuskiej, opracowanie której ma nastąpić w ciągu 6 miesięcy.

Anglia a wojna domowa w Chinach

LONDYN (dr). Ang. min. spraw zagr. Bevin oświadczył, że wojna domowa w Chinach jest sprawą, która obchodzi tylko Chiny i musi być jedynie przez nich samych załatwiona. Anglia w sporach między zwalczającymi się stronami interweniować nie może i nie chce.

Nauczyciel polski

Na żadnym odcinku naszego życia państwowego i narodowego spustoszenia z okresu strasznej okupacji nie są tak wielkie i tak potworne, jak w dziedzinie oświaty wogóle, a w szkolnictwie w szczególności. Barbarzyński najezdca z całą premedytacją i brutalnością usiłował wtepić z koczowniczymi wszystkimi, co jest polskie, głównie zaś podstawę, na której opiera się wychowanie narodowe, a więc przyszłość Narodu — nauczyciela polskiego. Nauczycielstwo polskie figurowało na czołowych miejscach list gestapowskich, więzienia i obozy koncentracyjne wypełniało w tak wielkim odsetku, jak żaden inny zawód. Byli pierwszymi, których uderzył wróg odwieczny, a krew ich polała się obficie na wszystkich ziemiach polskich. Spustoszenia w szeregach naszego nauczycielstwa są tak wielkie, że państwo, doceniając ich wielką rolę oraz ogrom zadań i obowiązków, jakie na ich barki spadają, musi nauczyciela otoczyć szczególną opieką i stworzyć dla niego takie warunki pracy, które zdedykują by z niego troski o byt codzienny, tak aby całkowicie oddać mógł się swojej pracy i swojemu posłannictwu. Państwo Polskie, budowane na ruinach i zgłiszczach, nie może oczywiście całkowicie poddać wszystkim piętzącym się przed nim trudnościom. Jeżeli chodzi o ten tak niezmiernie ważny odcinek naszego życia, nie może być mowy, aby na szkolnictwo i na nauczyciela polskiego oszczędzono wydatków. Musimy pamiętać, że od tego, jak odbudujemy nasze szkolnictwo, zależy przyszłość Polski, przyszłość całego Narodu.

To też z dużym zadowoleniem notujemy fakt, że wielki, pierwszy w wolnej Polsce zjazd nauczycielstwa polskiego, zorganizowany w ZNP, odbywający się w Bytomiu, na przastarej ziemi piastowskiej, spotkał się z tak wielkim i życzliwym zainteresowaniem nie tylko najwyższych czynników w Państwie, ale i całego społeczeństwa polskiego. Za szczególnie ważny uznajemy fakt przyjazdu na ten zjazd Prezydenta Bieruta, który zaimplementował swój najżyczliwszy stosunek do szkolnictwa polskiego i z całym uznaniem odniósł się do nauczyciela polskiego.

Prezydent Bierut słusznie nazwał zjazd nauczycielstwa „ważnym wydarzeniem w naszym życiu społecznym i w dzisiejszych wysiłkach naszego narodu nad odbudową i odrodzeniem naszej Ojczyzny, nad wzmocnieniem Jej sił i utrwaleniem Jej Niepodległości”.

Piękne i pełne uznania dla wychowawców młodzieży polskiej były słowa Prezydenta, gdy mówił o wielkiej i zaszczytnej roli nauczyciela w odrodzonym Państwie. „Wy byliście najbardziej postępową częścią inteligencji polskiej w smutnych czasach rządów sanacyjnych — mówił Prezydent Bierut. — Nie lekaliśmy się walki na swym zaszczytnym posterunku społecznym. Stałście wytrwale na tym posterunku w tragiczne dni

